

BOSNA I HERCEGOVINA
APELACIONI SUD BRČKO DISTRIKTA
BOSNE I HERCEGOVINE
Broj: 96 0 P 064408 14 Gž
Brčko, 12.11.2014. godine

U IME BRČKO DISTRIKTA BOSNE I HERCEGOVINE!

Apelacioni sud Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, u vijeću sastavljenom od sudija Gligorević Ruže kao predsjednika vijeća, Tešić Dragane i Kovačević Maide kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužitelja Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, zastupanog po zakonskom zastupniku, Pravobranilaštvu Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, protiv tuženog T. Đ. iz B., zastupanog po punomoćniku I. M., advokatu iz B., radi sticanja bez osnova v. sp. 21.638,22 KM, odlučujući o žalbi tuženog izjavljenoj protiv presude Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, broj 96 0 P 064408 13 P od 11.07.2014. godine, na sjednici vijeća održanoj dana 12.11.2014. godine, donio je slijedeću

P R E S U D U

Žalba tuženog T. Đ. iz B. se ODBIJA i presuda Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, broj 96 0 P 064408 13 P od 11.07.2014. godine, POTVRĐUJE.

Obrazloženje

Prvostepenom presudom, stavom prvim izreke, obavezan je tuženi da tužitelju na ime sticanja bez osnova isplati iznos od 21.638,22 KM sa zakonskom zateznom kamatom od 23.04.2012. godine pa do konačne isplate, a stavom drugim izreke, da tužitelju na ime naknade troškova parničnog postupka isplati iznos od 826,50 KM, sve u roku od 30 dana po pravosnažnosti presude.

Navedenu presudu u cjelosti žalbom pobija tuženi, a zbog pogrešne primjene materijalnog prava i pogrešno „ili“ nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, s prijedlogom da ovaj sud žalbu uvaži i prvostepenu presudu preinači tako da tužbeni zahtjev tužitelja u cijelosti odbije ili da presudu prvostepenog suda ukine i predmet vrati prvostepenom sudu na ponovno suđenje.

Nakon što je prvostepenu presudu ispitao u smislu odredbe člana 330. Zakona o parničnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik 8/09, 52/10 i 27/14 - u daljem tekstu Zakon o parničnom postupku), ovaj sud je odlučio kao u izreci ove presude iz slijedećih razloga.

Kako proizilazi iz obrazloženja pobijane presude, u postupku pred prvostepenim sudom utvrđene su relevantne (među strankama nesporne) činjenice: da je presudom Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj 96 0 Rs 006650 10 Rs od 10.12.2010. godine, ovdje tužitelj, obavezan da, ovdje tuženom, pored naknade plate, isplati i novčani iznos od 643,99 KM na ime mjesečnog doprinosa za PIO u periodu od 01.08.2009. godine pa sve do raspoređivanja na odgovarajuće poslove, sa zakonskom zateznom kamatom računajući od 01.08.2009. godine pa do isplate, da je ovdje tuženi, na osnovu te presude, pokrenuo izvršni postupak kod Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine pod brojem 96 0 I 38888 11 I u toku kojeg je ovdje tužitelj, dana 04.11.2011. godine dobrovoljno uplatio doprinose penzijsko-invalidskog osiguranja u iznosu od 21.638,22 KM (sa kamatama) u korist nadležnog nosioca osiguranja-Federalni zavod penzijskog-invalidskog osiguranja Mostar, a da je zatim "Raiffeisen bank" Bosna i Hercegovina d.d. Sarajevo – Filijala Brčko, dana 10.05.2012. godine obavijestila izvršni sud da je sa računa ovdje tužitelja, na račun ovdje tuženog (otvoren kod iste banke) izvršen prenos, između ostalog, i iznosa na ime neplaćenih doprinosa na ime PIO osiguranja, da je slijedom toga rješenjem Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, broj 96 0 I 038888 11 I od 11.07.2012. godine (potvrđeno rješenjem Apelacionog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj 96 0 I 038888 12 Gž 2 od 01.11.2012. godine) izvršni postupak obustavljen, a potom i prijedlog ovdje tužitelja, da u tom izvršnom postupku sud dozvoli protivizvršenje, rješenjem Apelacionog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj 96 0 I 038888 13 Gž 3 od 22.04.2013. godine, pravosnažno odbačen kao neblagovremen.

Kod takvih činjeničnih utvrđenja, prvostepeni sud je zaključio da je "tražilac izvršenja dvostruko namiren u pogledu istog potraživanja u toku izvršnog postupka, dobrovoljnom uplatom doprinosa nadležnom fondu dana 04.11.2011. godine, odnosno sudskim putem uplatom na račun tražioca izvršenja dana 23.04.2012. godine", čime je na strani tuženog, koji nije bio savjestan nastupilo neosnovano obogaćenje, slijedom čega je primjenom odredaba članova 210, 212, 214. i 217. Zakona o obligacionim odnosima ("Službeni list SFRJ", br. 29/78, 39/85 i 57/89–u daljem tekstu Zakon o obligacionim odnosima) sudio kao u stavu prvom izreke pobijane presude, dok je stavom drugim, o troškovima parničnog postupka odlučio na osnovu odredaba članova 119. i 129. Zakona o parničnom postupku.

Kada obrazlaže žalbeni razlog pogrešno "ili" nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja (činjenično stanje može u postupku biti ili pogrešno ili nepotpuno utvrđeno, ili i jedno i drugo) tuženi u žalbi tvrdi da je tužitelj (kao izvršenik) u izvršnom postupku koji se pred Osnovnim sudom Brčko distrikta Bosne i Hercegovine vodio pod brojem 96 0 I 38888 11 I u prigovoru protiv rješenja o izvršenju isticao da je sporni iznos od 21.638,22 KM na ime doprinosa za PIO uplatio u korist fonda PIO-MIO Mostar, koji prigovor je odbijen kao neosnovan i u konačnici izvršena prinudna naplata prenosom navedenog novčanog iznosa sa računa tužitelja na njegov račun, te da su "prvostepeni i drugostepeni sud stali na stanovište da u konkretnom slučaju nema dvostrukog namirenja" kada su prijedlog za protivizvršenje tužitelja odbili kao neosnovan.

Takve tvrdnje tuženog nisu osnovane, obzirom da ovdje tužitelj (kao izvršenik) u prigovoru protiv rješenja o izvršenju u izvršnom postupku broj 96 0 I 38888 11 I nije isticao da je izmireno cjelokupno potraživanje na osnovu presude Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj 96 0 Rs 006650 10 Rs od 10.12.2010. godine (istakao je samo da se iznos na ime neplaćenog PIO osiguranja ima uplatiti u korist nadležnog fonda, a ne u korist ovdje tuženog, te da je iznos na ime naknade plate izmiren, radi čega je izvršenje u tom dijelu

i obustavljeno, kako se može isčitati iz rješenja Apelacionog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj 96 0 I 038888 12 Gž od 23.02.2012. godine, koje je prvostepeni sud cijenio kao dokaz u toku postupka). Isto tako, ne stoji tvrdnja žalbe da su “prvostepeni i drugostepeni sud stali na stanovište da u konkretnom slučaju nema dvostrukog namirenja” kada su prijedlog za protivizvršenje tužitelja odbili kao neosnovan, budući da je prijedlog za protivizvršenje tužitelja (kao izvršenika) rješenjem Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj 96 0 I 038888 11 I 2 od 06.03.2013. godine usvojen, a po prigovoru tuženog (kao tražioca izvršenja), rješenjem Apelacionog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj 96 0 I 038888 13 Gž 3, rješenje prvostepenog suda kojim je usvojen prijedlog za protivizvršenje je preinačeno i prijedlog je odbačen kao neblagovremen (zbog isteka subjektivnog roka za podnošenje prijedloga propisanog odredbom člana 50. stav 3. Zakona o izvršnom postupku).

Žalbeni razlog pogrešne primjene materijalnog prava tuženi u žalbi obrazlaže navodima da “prvostepeni sud u nedostatku potpune i pravne argumentacije” zaključuje da tuženi nije trebao prisvojiti sredstva na ime doprinosa PIO jer se smisao konkretne dosude “nikako ne ogleda u tome da tuženi prisvoji navedena sredstva, nego, usljed prirode i pripadnosti tog javnog prihoda, ostvarivanje i zaštita tuženikovih prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja”, da nije prihvatljivo da sud utvrđuje smisao već da se pridržava izreke pravosnažne presude (Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj 96 0 Rs 006650 10 Rs od 10.12.2010. godine), da u spornom periodu, kod toga da tuženi nije bio zaposlen i prijavljen kao osiguranik PIO osiguranja, nije bila obaveza tužitelja kao poslodavca da vrši obračun i isplatu doprinosa, da sredstva uplaćena u korist fonda PIO-MIO Mostar nisu njegova sredstva i da on sa njima “na bilo koji način ne može raspolagati”, te u konačnici “da se postavlja pitanje zašto i koliki je to iznos zatezne kamate koji je Brčko distrikt sam obračunao i uplatio i zbog čega je izvršena uplata zatezne kamate u korist fonda PIO-MIO kada to PIO-MIO nije tražio”.

U pogledu tih navoda, valja reći da je prvostepeni sud pravilno, primjenom odredbama članova 210, 212. i 214. Zakona o obligacionim odnosima, pružio zahtijevanu pravnu zaštitu tužitelju u ovom sporu kod toga da je pravosnažna presuda Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj 96 0 Rs 006650 10 Rs od 10.12.2010. godine, nalagala reintegraciju tuženog “na radno mjesto u organima uprave Distrikta, na poslove iste stručne spreme i istog ili sličnog opisa posla na kojima je bio zaposlen prije imenovanja na dužnost glavnog koordinatora u Vladi Brčko distrikta BiH”, te (u cilju potpunog obeštećenja) uplatu naknade plate i odgovarajućih doprinosa na ime PIO osiguranja u periodu od 01.08.2009. godine pa do reintegracije (raspoređivanja). Kada je to tako, onda to što je izrekom presude ovdje tužitelj, obavezan da ovdje tuženom, isplati iznos na ime PIO osiguranje (643,99 KM mjesečno počev od 01.08.2009. godine, pa do raspoređivanja), ne znači da tužitelj konkretnu obavezu može ispuniti jedino uplatom obračunatog iznosa na ime PIO osiguranja u spornom periodu na ruke (račun) tuženog, već to može učiniti i uplatom nadležnom fondu penzijsko-invalidskog osiguranja. Naime, doprinos na ime PIO osiguranja prema relevantnim propisima koji tu oblast uređuju u Bosni i Hercegovini (u konkretnom slučaju Zakon o penzijsko-invalidskom osiguranju Federacije Bosne i Hercegovine, “Službeni glasnik Federacije BiH”, br. 29/98, 49/00, 32/01, 73/05, 59/06 i 4/09) ima obavezan karakter i njegov obveznik jeste poslodavac (odredba članova 120. do 123. navedenog Zakona), slijedom čega radnik nema uticaj na to da li će poslodavac izvršiti obračun i uplatu ovog prihoda u korist fonda (kao javne ustanove zadužene za poslove penzijskog i invalidskog osiguranja), odnosno ne može tražiti isplatu

ovog doprinosa u korist dobrovoljnog penzijskog osiguranja ili eventualno na ruke. Prema tome, u situaciji kada je tužitelj dana 04.11.2011. godine dobrovoljno uplatio doprinose penzijsko-invalidskog osiguranja u iznosu od 21.638,22 KM (sa kamatama) u korist nadležnog nosioca osiguranja (Federalni zavod penzijskog-invalidskog osiguranja Mostar), da bi potom isti iznos u toku 2012. godine na osnovu rješenja o izvršenju bio prenesen sa računa tužitelja na račun tuženog, radi se o neosnovanom obogaćenju tuženog, pa tužitelj ima pravo na povrat isplaćenog iznosa tuženom i to zajedno sa zakonskom zateznom kamatom imajući u vidu njegovu nesavjesnost (koja žalbom nije dovedena u pitanje).

U konačnom, na pravilnost presude prvostepenog, po ocjeni ovog suda, ne utiče to što je prvostepenu sud na strani drugoj pasus treći obrazloženja pobijane presude pogrešno zaključio da je “bez obzira na pribavljanje izvršne isprave (presude ovog suda broj 96 0 Rs 006650 10 Rs od 10.12.2010. godine), egzistirala i dalje zakonska obaveza tuženika da obračuna i uplati doprinos za penzijsko osiguranje po osnovu naknade plate”, jer je ta obaveza za tužitelja konstituisana navedenim izvršnim naslovom (presudom), a sa aspekta pravilnosti presude prvostepenog suda, kod svega gore izloženog, bez uticaja je i ukazivanje u žalbi vezano za obračun i isplatu zakonske zatezne kamate na sporne doprinose na ime penzijsko-invalidskog osiguranja koje je tužitelj uplatio u korist nadležnog fonda (jer je pojedinačna uplata na ime doprinosa penzijsko-invalidskog osiguranja po presudi Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj 96 0 Rs 006650 10 Rs od 10.12.2010. godine, od strane fonda prihvaćena, koja činjenica u ovoj parnici među strankama nije ni bila sporna).

Sa navedenog, kako tuženi žalbom nije doveo u pitanje pravilnost i zakonitost presude prvostepenog suda, a prvostepeni sud nije počinio ni povrede odredaba parničnog postupka o kojima ovaj sud vodi računa po službenoj dužnosti i kako tuženi u žalbi konkretnim prigovorima nije ukazao da je odluka o troškovima postupka, sadržana u stavu drugom izreke prvostepene presude nepravilna, valjalo je primjenom odredbe člana 335. Zakona o parničnom postupku, žalbu tuženog odbiti i presudu prvostepenog suda potvrditi, kako je i odlučeno u izreci ove presude.

PREDSJEDNIK VIJEĆA

Ruža Gligorević